

آنچه که دهیاران باید بدانند:

1- قانون تاسیس دهیاریهایی خودکفا درروستاهای کشورمصوب 1377/4/14

2- اساسنامه، تشکیلات وسازمان دهیاریهـا مصوب 1380/11/21

3- شرح وظایف دهیاران

4- شرایط احرازسمت وعزل دهیار

5- بودجه وامومالی

قانون تاسیس دهیاریهایی خودکفا درروستاهای کشورمصوب 1377/4/14

ماده واحده :به وزارت کشوراجازه داده میشود به منظوراداره امور روستاها، سازمانی بنام دهیاری وبا توجه به موقعیت محل ودرخواست اهالی وبصورت خودکفا، باشخصیت حقوقی مستقل دراین روستاها تاسیس نماید . این سازمانها، نهادهای عمومی غیردولتی محسوب میشوند.

تاسیس دهیاریهایی مذکود به هیچ وجه مانع اقدامات وکمکهای دولت درجهت رسیدگی به عمران وآبادی روستاهای مذکور نخواهدشد.

تبصره 1 : آیین نامه نحوه اداره امور ومقررات استخدامی ومالی دهیاریهـا توسط وزارت کـشورتـهیـه وبه تصویب هیات وزیران خواهدرسید.

تبصره 2 : اساسنامه وتشکیلات وسازمان دهیاریهـا توسط وزارت کشور، با همکاری سازمان امور اداری واستخدامی تهیه وبه تصویب هیات وزیران خواهدرسید.

تبصره 3 : بودجه دهیاریهـا واعتبارات مورد نیاز اداره امورروستا با پیشنهاد دهیار وبه تصویب شورای اسلامی روستا خواهد رسید.

اساسنامه، تشکیلات وسازمان دهیاریهـا مصوب 1380/11/21

فصل اول – کلیات

ماده 1 : محدوده خدماتی هردهیاری به پیشنهاد مشترک دهیار وشورای اسلامی روستا وموافقت شورای اسلامی بخش یا جانشین قانونی آنان تعیین میشودوپس ازکسب نظرازدستگاههای ذیربط وتایید استاندارقابل اجرا میباشد.

تبصره : درصورتیکه محدوده قانونی روستا قیلا به وسیله دستگاههای ذیربط تعیین شده باشد، تا تعیین محدوده جدید محدوده قبلی قابل استناد است .

ماده 2: دهیاری نهادی عمومی غیردولتی محسوب میشود، دارای شخصیت حقوقی مستقل است وبه صورت خودکفا اداره میشود.

ماده 3 : هردهیاری دارای درجه ای خواهد بود که با توجه به حجم کار، درآمد، جمعیت ووسعت روستا تعیین و توسط وزارت کشور ابلاغ میشود.

ماده 4 : کلیه مکاتبات دهیاری فقط با امضای دهیار ومهر دهیاری معتبرمیباشد.

تبصره 1 : یک نسخه از حکم دهیاری توسط بخشداري به واحدامورروستایی استانداري ارسال خواهدشد.

شرح وظایف دهیاران ازمنظر قانون

ماده 69 قانون تشکیلات، وظایف و انتخاب شورای اسلامی کشوروانتخاب شهرداران مصوب مجلس شورای اسلامی مورخ 1375/3/1 وظایف واختیارات دهیاران رابه شرح ذیل قیدکرده است :

1- اجرای تمامی مصوبات شورای اسلامی روستا.

2- همکاری بانبروهای انتظامی وارسال گزارش پیرامون وقوع جرایم ومقررات خدمت وظیفه عمومی وحفظ نظم عمومی وسعی درحل اختلافات محلی.

3- اعلام فرامین وقوانین دولتی (اطلاع رسانی به عموم اهالی)

4- مراقبت وحفظ ونگهداری ازناسیسات عمومی وعمرانی واموال ودارئهای روستا.

5- همکاری باسازمانها ونهادهای دولتی وایجادتسهیلات لازم درجهت اجرای وظایف آنان.

6- مراقبت دراجرای مقررات بهداشتی وحفظ نظافت وایجادزمینه مناسب برای تامین بهداشت عمومی.(مدیریت جمع آوری پسماندهای روستا)

7- همکاری موثرباسازمان ثبت احوال درجهت ثبت موالید ومتوفیات.

8- همکاری موثربامسئولان ذیربط درجهت حفظ ونگهداری منابع طبیعی واقع درمحدوده وحریم روستا.(عضویت درشورای منابع طبیعی روستا)

9- تدوین بودجه سالیانه روستا وتصویب آن درجلسه شورای اسلامی روستا

سایر وظایف دهیار:

1- کمک به شورا درخصوص بررسی وشناخت کمبودها، نیازها ونارسائیهای اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، عمرانی، بهداشتی، آموزشی واموررفاهی روستا وتهیه طرحها وپیشنهادهای اصلاحی وعملی درزمینه های یادشده ارسال آن به مسئولان ذیربط جهت برنامه ریزی واقدام لازم .

2- تشویق وترغیب روستائیان به انجام اقدامات لازم درجهت رعایت سیاستهای دولت .

3- تامین اراضی موردنیاز مرتبط با اهداف ووظایف دهیاری (اراضی موردنیازدستگاههای اجرایی جهت انجام پروژه های عمرانی درروستا) پس ازاخذ مجوزقانونی .

4- تشویق وترغیب روستائیان به توسعه صنایع دستی واهتمام ویژه به ترویج، توسعه وبازاریابی محصولات کشاورزی ودامی روستا .

5- ارسال گزارشهای درخواست شده به شورا درموعدمقرر.

6- وصول عوارض مصوب به مراجع قانونی ومصرف آن درموارد معین.

7- برآورد و تنظیم بودجه سالانه دهیاری و متمم و اصلاح آن به شورا جهت تصویب .

8- اهدا و قبول اعانات و هدایا به نام روستا و باتصویب شورا.

9- فراهم نمودن زمینه ایجاد خیابانها، کوچه ها، میدانها، پارکها و فضای سبز، فضاهای ورزشی و آموزشی، مراکز تفریحی عمومی، و مجاری آب و توسعه معابر و پی گیری طحا و نظارت بر اجرای آنها.

10- همکاری با بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در جهت تهیه و اجرای طرح هادی روستا و ارائه پیشنهاد های لازم و تعیین کاربری اراضی واقع در روستا به منظور گنجاندن آنها در طرح هادی و اجرای ضوابط

مصوب مربوطه با موافقت و تصویب شورای اسلامی روستا.

11- کمک در احداث تأسیسات تولید و توزیع آب، برق و مخابرات

12- جلوگیری از تكدی گری و واداشتن متكدیان به كار شرافتمندانه و حلال .

13- انجام معاملات دهیاری اعم از خرید و فروش اموال منقول و غیر منقول، مقاطعه و استجاره باتصویب و هماهنگی شورای روستا.

14- ایجاد و سازماندهی غسالخانه و گورستان و تهیه و وسایل حمل اموات و مراقبت در انتظام امور آنها .

15- اتخاذ تدابیر لازم برای حفظ روستا از خطر سیل و حریق و رفع خطر از بناها و دیوارهای شکسته و خطرناک واقع در معابر و اماکن عمومی و تسطیح چاهها و چاله های واقع در معابر براساس مصوبات شورا.(مدیریت بحران)

16- همکاری در جلوگیری از شیوع بیماریهای انسانی و حیوانی و اگیردار و مشترک انسان و دام و اعلام آنها به مراکز بهداشتی و درمانی و دامپزشکی.

17- همکاری با سازمان میراث فرهنگی در حفظ بناهای تاریخی و آثار باستانی روستا.

18- صدور پروانه ساختمانی برای ساختمانهای داخل محدوده روستا ساخته میشوند گزارش ساخت و سازهای غیر مجاز به دستگاههای مسئول.

19- همکاری با بخشداری به منظور بررسی و صدور پروانه های کسب.

20- همکاری با بخشداری به منظور بررسی درخواست انشعابات آب، برق، مخابرات و گاز.

21- معرفی و شناسایی خانواده های بی سرپرست و بی بضاعت و معرفی آنان به مراکز بهزیستی و کمیته امداد .

22- همکاری در نگهداری و تسطیح راههای واقع در حریم اراضی روستا از طریق خودیاری اهالی و دستگاههای ذیربط .

23- گزارش پیشرفت و یا عدم پیشرفت فیزیکی طرحهای عمرانی روستا به بخشدار و شورا و پیشنهاد راه کارهای مناسب برای تسریع در اجرای آنها .

24- مراقبت و اهتمام کامل جهت تنظیم بازار روستا (گرانفروشی، کم فروشی) و همکاری با مراجع ذیربط .

25- نظارت بر عرضه نان و نظارت بر خبازیهای روستا و ارائه گزارش به بخشداری و یا شورای آردونان .

26- نظارت بر عرضه سوخت و نظارت بر عاملین توزیع سوخت روستا و ارائه گزارش به بخشداری.

27- اجرای مقررات دهیاری که جنبه عمومی دارد با تصویب شورای اسلامی روستا و تأیید شورای اسلامی بخش که پس از اعلام برای کلیه ساکنان روستا لازم الرعایه میباشد.

28- پیگیری و ایجاد زمینه نظارت بر امور بهداشتی روستا از قبیل کشتار بهداشتی دام و عرضه گوشت .

29- پیشنهاد نامگذاری معابر و اماکن و تأسیسات روستا به شورا جهت بررسی و ارائه آن به شورای اسلامی بخش جهت سیر مراحل لازم .

30- شناسایی زمینه های اشتغال و مساعدت جهت تأمین کار برای افراد جویای کار با همکاری دستگاههای ذیربط .

31- در روستاهایی که دارای طرح هادی مصوب هستند، طرحهای عمرانی روستا باید در چهارچوب طرح هادی روستا انجام و اجرا شوند.

شرایط احراز سمت دهیار

1- تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران

2- اعتقاد به مبانی جمهوری اسلامی و قانون اساسی

3- داشتن حداقل 25 سال و حداکثر 65 سال سن و حتی المقدور متاهل باشد.

4- سکونت در زمان تصدی سمت دهیار در روستا

5- برخورداری از توانایی جسمی و روحی برای انجام کار

6- دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی دیپلم

تبصره : در صورت عدم وجود فردی با تحصیلات مناسب، شورا میتواند با توافق شورای بخش نسبت به تعیین فردی با تحصیلات کمتر برای سمت دهیاری اقدام نماید.

7- داشتن حسن شهرت و عدم اعتیاد به مواد مخدر

8- نداشتن محکومیت کیفری که موجب محرومیت از تمام یا بعضی حقوق اجتماعی باشد.

9- داشتن کارت پایان خدمت و وظیفه عمومی یا معافیت دائم از خدمت.

10- عدم اشتغال به کار دولتی در زمان تصدی دهیاری.

11- اشتغال تمام وقت در سمت دهیاری.

12- دهیار نمیتواند همزمان عضو شورای روستا باشد.

تبصره : در روستاهای کمتر از 1500 نفر جمعیت که دهیار به طور نیمه وقت فعالیت می نماید رعایت بند 10 و 11 الزامی نمی باشد.

ماده 47 : چنانچه شورا به وجود فردی شاغل در دستگاههای دولتی و یا وابسته به دولت برای تصدی سمت دهیار نیاز داشته باشد، می تواند به عنوان مأمور به خدمت از طریق بخشداری از سازمان متبوع درخواست نماید.

ماده 52 : مدت خدمت دهیار از زمان صدور حکم شروع به کار رسمی چهار سال میباشد و انتخاب مجدد وی بلامانع است.

تبصره : دهیار موظف است حداکثر یک هفته پس از پایان خدمت از سمت دهیاری، کارت و حکم خود را تحویل شورا نماید.

ماده 53 : دهیار موظف است در بدو خدمت و پس از آن در مواقعی که از قبل توسط بخشدار اعلام می گردد براساس برنامه های پیش بینی شده از سوی وزارت کشور آموزشهای مورد نیاز را طی نماید.

موارد پایان خدمت دهیار:

ماده 54 : خدمت دهیار در موارد زیر به پایان میرسد:

1- فوت و جنون

2- از دست دادن هریک از شرایط احراز سمت دهیار به تشخیص شورای روستا

3- قبول استعفا از سمت دهیاری توسط شورا

تبصره : در صورت عدم قبول استعفا از طرف شورا، دهیار میتواند بعد از پانزده روز از تاریخ اعلام استعفا به شورا، استعفاي خود را به بخشداري ارسال نماید .

4- عزل دهیار برای اکثریت اعضای شورا (با رعایت مقررات مربوطه)

5- عدم حضور در محل خدمت بیش از 15 روز بدون کسب مجوز از شورا و یا نداشتن عذر موجه به تشخیص شورا.

6- صدور حکم محکومیت از طرف مراجع صالح قضایی مبنی بر انفصال از خدمت.

7- حجر دهیار

ماده 8 : در فاصله بین برکناری یا استعفا یا خاتمه خدمت دهیار، تا انتخاب دهیار جدید نباید بیش از سه ماه طول بکشد و شوراموظف است به منظور انجام امورات دهیاری، يك نفر را به سمت سرپرست دهیارتعیین و به بخشداري معرفي تا سرپرست وظایف دهیاری را انجام دهد .

ماده 55 : چنانچه يك یا چند نفر از اعضا شورا نسبت به عملکرد دهیار یا عملیات دهیاری اعتراض و یا ایرادی داشته باشند ابتدا توسط رئیس شوراموارد را به صورت واضح به دهیارتذکر کتبی خواهند داد و در صورت عدم رعایت مفاد مورد تذکر موضوع بصورت سؤال مطرح خواهد شد که در این صورت رئیس شورا سؤال را کتباً به دهیار ابلاغ خواهد کرد و حداکثر ظرف مدت 10 روز پس از ابلاغ دهیار موظف به حضور در جلسه عادی یا فوق العاده شورا و پاسخ به سؤال می باشد. چنانکه دهیار از حضور خودداری کرده و یا پاسخ دهیار قانع کننده تشخیص داده نشود، طی جلسه دیگری موضوع مورد بررسی قرار میگیرد و شورا می تواند با رای اکثریت مطلق اعضا دهیار را برکنار و فرد جدیدی را انتخاب نماید.

ماده 56 : دهیار موظف است گزارشهای مورد درخواست شورا را تهیه و در موعد مقرر برای آن ارسال نماید و در صورت تقاضای شورا مبنی بر حضور دهیار و پاسخگویی به سئوالات، در راس موعد و محل مقرراقدام نماید.

ماده 57 : دهیار موظف است گزارش ماهانه فعالیتهای دهیاری را برای شورا و رونوشت آن را به طور مکتوب به بخشداري ارسال نماید.

ماده 58 : دهیار باید تا بلوپی از ساعت حضور و کار خود در محل دهیاری را برای اطلاع اهالی در مکانی مناسب نصب نماید.

بودجه وامور مالی دهیارها

سال مالی دهیاری از اول فروردین ماه هر سال تا آخر اسفند ماه همان سال خواهد بود. مسائل امور مالی دهیارها با هماهنگی مسئول امور مالی دهیارها که در بخشداري مستقر است میباشد.

منابع درآمد دهیارها:

ماده 13 : منابع مالی دهیارها عبارتند از :

1- عوارض مقرر در آئین نامه اجرایی که میزان و نوع آن توسط شوراتصویب میشود.

2- عوارض صدور پروانه ساختمان .

3- دریافت وام از بانکها و موسسات اعتباری با تصویب شورا و موافقت شورای اسلامی بخش .

4- درآمد حاصل از کمکهایی دولتی و خودیاری بخش خصوصی، اعانات و هدایا در چهارچوب دستورالعملهای مربوطه .

5- وصول بهای خدماتی که دهیاری ارائه میدهد با تصویب شورا و تأیید بخشدار.

6- کمکهایی دولت برای اجرای طرحهای خدماتی و عمرانی در قالب بودجه.

7- درآمدهای ناشی از عوارض اختصاص یافته از سویی مراجع وضع عوارض به منظور ایجاد تاسیسات عمومی و دولتی در محدوده قانونی روستا و حریم آن .

ماده 14 : کلیه عوارض و درآمدهای دهیاری منحصرآ به مصرف همان روستا میرسد.

ماده 18 : اسناد و اوراق تعهد آور و حسابهای بانکی به امضای مشترک دهیار و مسئول امور مالی دهیاری که در بخشداري مستقر و ذیحساب دهیار است انجام میشود.